

## Hodnocení školitelky

**Milan Hanzl, Poslankyně Národního shromáždění Československé republiky v letech 1945–1948. Disertační práce. Hradec Králové 2022, 255 s.**

Autor zvolil jako téma své disertační práce poslankyně Národního shromáždění Československé republiky v letech 1945–1948. Práce je kromě úvodu a závěru rozčleněná do čtyř kapitol, z nichž první s názvem *V zájmu všech žen. Politicky v Národní frontě žen* v období provizorního zákonodárství představuje prolog k následujícímu výkladu a poslední *Ženská agenda v Ústavodárném Národním shromáždění po komunistickém převratu* jeho epilog. Další dvě kapitoly, *Ženská agenda v Prozatímním Národním shromáždění* a *Ženská agenda v Ústavodárném Národním shromáždění (dodejme do komunistického převratu v únoru 1948)* tvoří vlastní jádro práce. Doktorand se netají tím, že inspirací mu byla monografie jeho školitelky *Z ženského pohledu. Poslankyně a senátorky Národního shromáždění Československé republiky* (České Budějovice 2007).

Autor si vytkl za cíl vytvořit obraz činnosti poslankyň ve dvou parlamentech Třetí republiky. Pozornost soustředil především na klíčová témata ženské parlamentní agendy a jejich proměnu v čase, to vše v kontextu politického vývoje v letech 1945–1948. Práce se pohybuje na pomezí dějin žen a politických dějin. Vznikla na základě pečlivého studia množství archivních a tištěných pramenů. Informace umožnily vytvořit analytický obraz ženské agendy v parlamentech Třetí republiky s výše naznačenými a z hlediska zkoumané problematiky velmi důležitými přesahy. Čtenář má díky nim rovněž ojedinělou možnost seznámit se s profesní a politickou kariérou poslankyň, s jejich názory a stanovisky k jednotlivých bodům ženské parlamentní agendy.

Práce je výsledkem dlouholetého badatelského úsilí, k němuž jsem se jako školitelka snažila přispět především v rámci diskusí, které jsem s doktorandem vedla. Pokud bych měla formulovat nějakou výtku směřující k disertační práci, pak je to menší míra konceptualizace, než jakou bych si ideálně představovala, a tím související a převažující popisnost textu. Mým cílem není zpochybňovat metodu práce, ta je výhradní věcí badatele. Chci jen poukázat na to, že existují další možnosti, jak problematiku uchopit a pohlédnout na ni z jiného úhlu.

Na druhé straně je nutné ocenit, že autor píše o poslankyních bez častých klišé: na jedné straně jsou ty „hodné“, na druhé ty „špatné“. Ukazuje, s jakým úsilím a občas i různými formami nátlaku se obě strany snažily prosadit svá řešení bez ohledu na tu druhou. Neváhaly při tom využívat i sociálních důsledků druhé světové války, které se projevovaly především

v oblasti zásobování obyvatelstva potravinami a spotřebním zbožím, a vystupňovaného českého nacionalismu. Shodovaly se v podstatě pouze v jediném: úhelným kamenem jejich politické agendy byla péče o matku a dítě. I v tomto jediném případě však politické preference znemožňovaly dospět ke společnému stanovisku, jak tuto péči vymezit, organizovat a financovat.

Závěrem lze konstatovat, že předkládaná disertační práce nabízí mnohovrstevnatý obraz agendy parlamentních političek, jejich názorů, postojů a stanovisek a v neposlední řadě mnohdy dramatických životních příběhů.

V Praze 16. května 2022

Prof. PhDr. Dana Musilová, CSc.